

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.		Egy évre . . . 16 kor. — fill.	
Fél évre . . . 5 . . .		Fél évre . . . 8 . . .	
Negyed évre . . . 2 . . .		Negyed évre . . . 4 . . .	
Egy óra . . . 1 . . .		Egy óra . . . 1 . . .	
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petít sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szóról 4 fillér.

A mi ellenségeink.

Nem éppen a legrosszabb gyümölcs az, melyet a darázsak annyira körül-dongnak — mondá egy izben Bismarck ellenségeinek gyakori és kiméletlen támadásaira czélozva. Milyen édes és finom gyümölcs lehet ez a mi édes hazánk, mikor annyi gonosz ellenség dongja körül folytonosan, amennyi darázs még a legédesebb mézükörte körül sem dong. Most is egyszerre — a szünetet nem ismerő osztrák támadást nem is számítva — két dühös ellenség rohan rá. Egyik a pángermánok Alldeutscher Verband nevű szövetsége, a másik pedig a nagy-horvát törekvések második főpapja, Stadler szerajevói érsek.

Az Altdeutscher Verband tagjai a nyáron körutazást akarnak tenni hazánkban. Megfognak látogatni a Dunántul, a Délvidék németjeit és a szászokat, hogy közvetlenül érintkezés segítségével az előbbieken felbresszék a német nemzetiségi érzést és öntudatot, az utóbbiakban pedig megerősítsék és harczra tüzeljék. Ez utazás célja: elősegíteni hazánkban egy német nemzetiségi párt keletkezését, hogy a németiség is csatasorba álljon a magyar törekvések ellen mint állottak a románok, szerbek és tótok.

A szándék meg van, csak az a kérdés, hogy megvalósulhat-e vagy nem? Mi hisszük, hogy nem, mert hiszen hazánk még nem jutott Törökország sorsára, hogy benne külföldi izgatók támadást szervezhessenek az állam egysége és területi épsége ellen. Van öntudatos és kötelesség tudó kormányunk, amelyik elég erős és bátor, hogy az ilyen utazók kedvét elvegye a tervezett galád merényllettől.

Sokkal jelentékenyebb dolog Stadler szerajevói érsek támadása. Levelében, melyet a San-Girolamo-intézet ügyében a pápának írt, a magyarságot azzal vádolja, hogy ellensége lévén a horvát nemzetnek, az ő befolyása okozta első sorban, hogy a pápa e papnevelő intézetben a régi állapotokat visszaállította. Stadler érsek nem külföldi magánügyéniség, mint azok, kik a pángermán kirándulást tervbe vették. Előkelő hivatalos egyházi méltósága az osztrák-magyar monarchiának. Magyarország királya nevezte ki érseki székeben és politikailag egy közös, tehát magyar kormányférfi hatásköre alá tartozik. Hát hogyan lehetséges az, hogy támadást intézhessen nem is magán körben, hanem egy hivatalos egyház-diplomáciai okiratban ama monarchia egyik állama

ellen, amelynek hivatalos méltósága maga is? E sajátságos lehetőség egyike ama furcsaságoknak és képtelenségeknek, amelyek a mi szerencsétlen monacchiánkban nemcsak lehetségesek, de következei is egy téves régi politikai rendszernek.

A történeti teljesség kedvéért csak azt akarjuk még megemlíteni, hogy Stadler érsek urnak e levél nem első ilyen magyarellenes tette. 1900 nyarán az első horvát katolikus gyűlésen valóságos popagandát csinált a nagyhorvát törekvéseknek, hirdetvén, hogy a katolikus egyház elsőrendű feladatai közé tartozik szolgálni a horvátok aranyos álmát, a nagy-horvá-eszmét. Igaz ugyan, hogy ezért legfelsőbb helyről rendreutasításban részesült s valószínű az is, hogy e rendreutasítás most sem marad el.

Ennyi azonban nem elég. Amolyan Jellasich-féle kedves rebellit-ekre, kik a kapott rendreutasítást mosolyogva dugják zsebre, de aztán makacsul tovább folytatják magyarellenes üzelmeiket, nincs ez idő szerint semmi szükség. Lehetetlenné kell tenni, hogy az országos állami és egyházi méltóságok vezetői lehessenek a magyar nemzet ellen intézett támadásoknak. E ponton innen nem szabad megállani.

Koldusérmek.

Egy bádóg, amely koldusrongy felett Koldusi jog jevéül fityegett, Találkozott egy szép aranykeresztrel, Mely egy finom kabátról vesztetett el.

A szép aranykereszt fitymálva szólt: „Eredj utamból, hitvány rozsdafolt! Azért, hogy itt találkozunk a porban: Koldus vagy, én meg élek uri sorban.”

Felelt a bádóg: „Testvérek vagyunk, Egymásnak így jobb, ha békét hagyunk.” Bár a kemény szót úgy belém akasztád: A hiúság koldusa volt a gazdád.

Jánosi Zoltán.

A halátlan.

Irta: **Kabos Ede.**

A harmadik emeleten mindenki tudja, hogy az irnok ur felesége halálosan beteg. De azt már a bérkaszárnya mindentudói is csak sejtették, hogy a szegény asszony nagyobb betegség is gyötri: az éhség. Nem

a magáé, ámbar hiszen neki volna csak igazán szüksége egy kis tyuklevesre sonkára, tudom is én mire, hanem a három is porontyának a mohósága, amivel még a levegőt is úgy szívják, mintha rágni amaretnék. Hogy meg kell halnia abba szebelenyugodott az irnok ur felesége s ha már ugys meghal, mindegy, hogy éhesen megy a föld alá. De az a három csöpp ártatlanság napok óta éhezett s az anyjuk, ugy lehet, régen be is hunyta volna már a szemét, ha az éhező kicsinyek itt nem tartják. Nem tud az asszony meghalni, mikor a gyermekei őt is falják a szemükkel.

A harmadik emelet csak az asszonyt sajnálta.

Va amelyik napon büszkén állt ki a folyosóra Döményné, a kiskereskedőné. Suttogva mesélte a szomszédoknak:

— Tyuklevest viszek be neki, egy kis czombocska is kerül utána. Ha az ura nem, hát majd gondoskodunk mi róla.

Pont délben Döményné már vitte a levest. Az egész harmadik emelet úgy leszte, mintha valamenynyien adtak volna valamit a leveshez.

Az irnok ur felesége ott feküdt az udvarra néző ablak szomszédságában. Egy kicsit sötét volt a szobában s Döményné,

a levesre is vigyázott, alig mert beljebb épni.

— Hoztam magának egy kis jó tyukleves.

— Köszönöm, hangzott valami beteg, rekedt hang.

Egy pár percig pergett a Döményné nyelve, három hétre való ujságot hozott, három hétre való akart vinni, folyton karolyolt.

A tányér a huslevesrel ott ült közben egy széken, a beteg ágya mellett. Az irnok három gyermeke, csupa mohó állatka, keletgett előbb a tányér körül, aztán megállt előtte, mintha oda volna nőve. A levest nézte, szivta, itta fel mindhárom. Döménynének nem tűnt fel, de a beteg asszony mindig zavartabban, mindig rekedtelben nyögött a szomszéd szapora kérdéseire.

Egyszer aztán eszébe jutott Döménynének valami.

— Mért nem eszi meg a levest? Ne hagyja egészen kihűlni.

A beteg fészkelődött.

— Nem állom a meleget, hadd hűljön.

— Igen? Na jó!

Megint karolyolt. A három gyerek most már felváltva a levest, meg az édesanyját nézte. A felhomályban szinte reszketett a

Végre is Stadler érsek nemcsak hitbuzgó főpap, de széles látókörű okos politikus és diplomata is, ki a maga kockázatára ilyen lépéseket nem tenné. Ő tisztában van azzal, hogy mögötte sokan állanak. Nem egykét hatalmas egyéniség, nem is csupán valami befolyásos klikk, hanem egy egész párt, egy egész rendszer, a mely a mult hagyományaihoz gyökerezik. Az a rendszer, a mely azt hirdeti, hogy a horvát törekvések arra valók, hogy a magyarok fái ne nőjjenek az égbe. Ezt a rendszert kell a magyar nemzeti politikának megbuktatnia, még pedig nemcsak tisztán magyar szempontból, de a Habsburgok birodalmi politikájának érdekében is, mert a délszláv törekvések támogatása nem a bécsi központi hatalom erősödését szolgálja, hanem a hatalom szétbontását a szláv világbirodalom érdekében. Stadler érsek ur bécsi támogatói nem az osztrák császár javára dolgoznak, hanem az orosz császárra.

Rossz kereskedők.

A magyar kereskedők lapjából vesszük át ezen találó cikket.

A jó és rossz kereskedő közt az elvá-

három csöppség. Nem látja, más, csak a beteg. De az minden érzékével látta. Dömenyné azonban loesogott tovább, csak jó sokára erőltette megint az asszonyt:

— Most talán... már egészen hideg...

Az irnok felesége bizonyu erőlködéssel felült, már a tányér után akart nyulni. Három pár szemből csupa hajókötéssel fogak vissza a tányért. Nem tudta a helyéből kimozdítani.

Hazudott.

— Csak este fogom megenni. Nem tudok délben enni.

— Na már pedig szomszédasszony, én innen ki nem mozdulok, míg azt a pár kanál levest meg nem ette. Hiszen már beszélni se tud. Estélig azok a poronttyok még eszik magá elöl.

Három pár szem riadtan rebben össze. A beteg arcát elborította a vér. Valami mérhetetlen düh, a harag láza kapta el, hogy ez a karatyoló vendeg már soha sem akar elkotródni. Mért nem hordja el magát? Hat nem látja, hogy eleget volt itt?

De Dömenyné nem mozdult. Megint kinálta a levest és háromszor is mondta: eszik estig a poronttyok. A három gyerek remegve figyelt. A beteg hirtelen megkapta a tányért, odanyomta Dömenyné kezébe s elkezdett rikoltozni:

— Elvigye! Nem kell! Semmi se kell magától. Mejen!

Dömenyné ránézett, hogy tán megbolondult. Azok a lázas szemek verték, korbácsolták a tekintetükkel. A három gyerek is egy sorba állt, fenyegetve fehérén. Dömenyné egy kis zavarral nézett körül, aztán kiment. A folyosón levágta a tányért s megtaposta a kiömlő tyuktevest. Dühöngött, mint egy boszorkány. Valósággal beordította az udvarba:

— Nem kell neki... Hát látták már ilyen hálátlan teremest?

lasztó vonalat nem nehéz megvonni, azonban e tekintetben ne engedjük magunkat a látszat által tévutra vezetni, vagyis a véletlen sikerüket és véletlen sikertelenségeket ne tekintjük mérvadóknak. Véletlenül, szerencsés körülmények közrejátszása esetén a rossz kereskedő is meggazdagodhatik, ellenben a sors csapásai, az előre nem látható esélyek a jó kereskedőt is tönkre juttathatják. Aki azonban normális körülmények között, minden véletlen közbejárása nélkül és kizárólag az üzleti terepen kifejtett munkássága segítségével boldogul és ha nem is gyűjt vagyont, de tisztességesen megél és kötelezettségeinek mindenkor eleget tud tenni: arról bizvást elmondhatjuk, hogy jó kereskedő. Ellenben rossz kereskedő az, aki szintén az, aki szintén normális körülmények között boldogulni nem képes, vagy ha képes is, de jólétét nem kereskedői tevékenységének köszönheti. A rossz kereskedő folyvást a mostoha viszonyok miatt panaszkodik, tétlenül várja a sült galambot, energiája nincs, az esélyeket kiszámítani nem képes, kapkodó, elégtelen és a kedvező alkalmat ritkán képes kihasználni. Emellett a rossz kereskedő nem szereti pályáját, ami egészen természetes, mert hem arra való, folyvást másnemű jövedelmi források után szimatot-földet berel, mezőgazdaságot üz, uzsorás, kodik, tőzsdéi szerencsejátékba bonyolódik, képteien vállalatokba fekteti be tőkéjét és ha nem kereskedői tevékenysége kellő sikert nem eredményez, nem önmagát, nem is a kérdéses vállalkozást, hanem a kereskedést teszi a balsikerért felelőssé.

Mi az oka annak, hogy a rossz kereskedők száma ma aránylag nagyobb, mint valaha? E körülményt két főokra vezethetjük vissza. Az egyik az életpályák túltelítettségé, ami rendkívül megnehezíti az egyen hivatásának megfelelő pályaválasztást. A szülőknél nem csekély gondot okoz azon kérdés eldöntése, hogy gyermeküket mely életpályára neveljék és mivel általános felfogás az, hogy a kereskedés azért szabad ipar, mert ahhoz semmi különös képesség és rátermettség nem kívánatik, kivált kevesebbé tehetőseges gyermekét sok szüle egy szerűen a kereskedői pályára dobja, holott pedig épp a kereskedés az a munkakör, ahol csak ep, természetesen eszű, gyors felfogásu, energikus ember boldogulhat. Arról, hogy a gyermeknek van-e hajlama a kereskedői pályára, szó sincs és e tekintetben nemcsak a szülőket kell vadolnunk vétkes könnyelműséggel, hanem azon kereskedőket is, akik kereskedőnek nem való tanonczeit és gyakornokait nem igyekeznek mihamarabb az e pályán való megmaradásról lebeszélni. Sok kereskedő e tekintetben rendkívül önző, a fu apró munkákra ideoda küldözgetésre használható, tehát meg kell tartani, habár világos, hogy nem való kereskedőnek.

A másik ok a felületes, hezagos szakképzés. A kereskedőnek nem kell sokat tudni, gondolják a szülők, meg azok is, akik hivatás nélkül lépnek e pályára. És valóban semmi sem könnyebb, mint tulesni azon parányi szakképzésen, melyet ma a törvény és a szokás a kereskedőtanonc részére előír. 3-4 évig tanonczkodik, közben eljárogat az alsófoku kereskedelmi iskolába, ez az egész. Az üzletben úgy ahogy, megismeri az árukat, az iskolában azonban elig szerez valami olyan ismeretet, ami őt szakképzett kereskedővé avatná. Így lesz segedd, midőn a további szakképzés, de különösen az elméleti ismeretek megszerzése rendszerint megszűnik. A kereskedői pálya tehát a közfelfogás szerint könnyű pálya, mindenkinek, de különösen azoknak való, akiket a gondviselés szűken áldott meg szellemi kincsekkel.

E felfogás ellen egész erőlylyel küzdeni kell. Első sorban a kereskedők feladata a hivatalan, tehetségtelen, hajlam nélküli egyének t e pályáról idejében, addig, amíg más életpálya választásától el nem kéri, eltávolítani, azaz jól meg kell rostálni az anyagot s a selejtes elemet kiméletlenül vissza kell utasítani. A szakképzettség fokozására való törekvés is ez idő szerint a kereskedők feladata, de hisszük, hogy előbb utóbb az állam is feladatának fogja tekinteni. Azonban addig is a kereskedők a saját érdekeiket szolgálják oly szakiskolák fölállításával, melyek a leendő kereskedőket nemcsak lehető széleskörű ismeretekkel ellátja, hanem közreműködik a nem e pályára való visszazsoritásában is.

Sz.

A tegnapi hitelesítő közgyűlés.

(A hibásan összeolvasott szavazatok.)

A hétfőn és kedden lefolyt városi rendes közgyűlés határozatairól felvett jegyzőkönyvek hitelesítése -- mint azt már jeleztük -- tegnap délelőtti 10 órakor törtött hitelesítő közgyűlésen történt Puky Gyula főispán elnöklése alatt.

A Steinberger-fele iparvasut ügyében hozott határozat hitelesítése alkalmával felhozott Komlóssy és Arthur főjegyző és hivatkozva lapunk tegnapielőtti számban megjelent közleményre, mely szerint ezen ügyben felállás utján történt szavazás alkalmával általa eszközölt összeszámlálás tévesnek jelezte, kijelenti, hogy az így ketelyeket eloszlatni jövőre alig lehet masképen, mint ha az egyik részről történt felállítás és megszámlálás után -- nyomban elrendeltetik a másodszeri megszámlálás -- de nem mint az eset hétfőn is volt, előbb felállottak és megszámláltak a tanács javaslata ellen szavazók -- mikor itt kijelentette a 44 számot, akkor felállott és megszámláltatott a másik párt és kijelentette, ugyancsak a 44 számot s így a szavazatok egyenlősége folytán döntött az elnök főispán a tanácsjavaslat mellett s csak ezt követőleg hangzott fel egyesek részéről a felkiáltás, hogy az az első csoport szavazói nem 44-en, hanem egyik szerint 46, másik szerint 48-an voltak, sőt az iven, melyet a bizottsági tagokkal aláírtak, már 50-re szaporodott a tanács javaslatát ellenzők száma. Bizonyítani pedig ma már egyáltalában nem lehet és főjegyző nem akar ugyanazon tere lépni, és aláírásokat gyűjteni, pedig csaknem bizonyosra volna vehető, hogy a közgyűlés a megjelent 114 szavazattal bíró bizottsági tag közül a felállott és megszámlált 88 tagon kívül a nem szavazott bizottsági tagok többsége a vasut tovább építése mellett szavazott volna. Főjegyző az ilyen praecedens alkotását veszedelmesnek tartja és intézkedést kér.

Puky Gyula főispán, mint a közgyűlés elnöke erre kijelentette, hogy a szavazás és megszámlálás, valamint a határozatnak az ő elnöki szavazatával eldöntése teljesen correct módon történt és úgy van meggyőződve, hogy a felidézett incidens által a főjegyzőt és eljárását legkisebb vád sem érheti.

Ezen kijelentéshez a közgyűlésen jelen volt tagok egyértelműleg hozzájárultak.

Ez történt a hitelesítő közgyűlésen. Ha már a főjegyző ur szóvártette ez ügyet, kijelentjük az ő személye megbízhatósága ellen szót sem emeltünk, csupán annyit konstataáltunk, hogy a szavazatok összeszámlálásánál tévedés történt, de vádat senki ellen nem emeltünk, legkevésbé pedig olyan vádat, hogy ez az összeszámlálás szándéko-

san avagy rosszakaratból történt. Tévedni emberi dolog s megtörténhetett tényleg, hogy eltéveszthette a számlálást — mert hiszen felállással történt — a főjegyző. de ebből sem mi és ezt hisszük mások sem szádkoznak tőket kovácsolni a főjegyző ellen, csupán azért említettük fel, hogy jövőre nézve keressenek módot arra, hogy a felállással történt szavazások hitelességében senki se kételkedjék.

NAPI HIREK.

Kossuth-szobor Amerikában.

Nemzeti ünnepeink közzül alig mulik el egy is anélkül, hogy a clevelandi magyarság kifejezést ne adna igaz hazafiságának. Szinte példát vehetnénk róluk. Még országunk szívében, fővárosában, ma is hasztalan keressük a Kossuth Lajosunk ércszobrát, addig a clevelandi magyar egyletek már a tett mezejére léptek, s elhatározásuk szerint f. évi szeptember hó 28-án Kossuth Lajos születésének 100-ik évfordulóján az ő szobra is díszíteni fogja cleveland egyik terét, s az ő erczalakja lesz szívkben ápoltt mély hazaszeretőknek szent oltára. Mint már több ízben jeleztük, az egyesült clevelandi magyar egyletek nagybizottsága, melynek Perczel Lajos az ottani közjegyző az elnöke, Nagyszalonta városa Kossuth Lajos szobrát választották mintául, a mely tudvalevőleg a Tóth András debreczeni szobrász alkotása. A szobrot itthon fogják ércbeönteni s úgy küldik ki Amerika földjére. A szobor létrehozatala körül nagy érdemeket szerzett már is Csorvássy István derék hazánkfia a nagyszalontai függetlenségi és 48-as párt elnöke. A leleplezési ünnep nagyszabásúnak készül s akkor hírszerint megfogják hívni Kossuth Ferenczet is, pártunknak kitűnő vezérét. Érdekes hogy a szobor szállítási költségeit egy nyugalmazott angol tábornok fedezi.

Szinay Gyula beteg.

Mint részvétellel értesülünk, Sinay Gyula a gazdasági bizottság elnöke egy hét óta beteg s az ágyat nem hagyhatja el. A míg felgyógyul, addig az egyházi ügyekben Somogyi Pal főjegyző helyettesíti.

Az iskolák bezárását meghosszabbították.

A gyermekek pusztító réme, a vörheny még most sem szűnik, sőt újabb megbetegedések fordulnak elő. A járvány korlátozása miatt az egészségügyi bizottság javaslatára az összes óvodákat s az elemi iskolák négy alsó osztályát e hó 10-ig bezárta a polgármester. A főorvos, dr. Sárváry Gyula, látva, hogy a vörheny nem szűnik, ma c. e. sürgős jelentésben kérte a polgármestert az iskolák bezáratásának meghosszabbítására. A polgármester a főorvos előterjesztése alapján az ösz-

szes óvodák s az elemi iskolák négy alsó osztályának bezáratását e hó 24-ig meghosszabbította.

A honvédtiszi lawn-tennis-pálya megnyitása.

A honvédtisztek lawn-tennis pályája, mely az összes nagyerdei pályák között a legnagyobb, amennyiben öt játszótér van rajta s amellett csinos park közepén dusan fel van szerelve, legközelebb meg fog nyitni a nagyszámu tagoknak, kik mintegy 250-en vannak, bizonyára nagy öröme. Erről különben a következő értesítést vettük: „A honvédtiszi lawn tennis pálya f. hó 17-én csütörtökön fog megnyitni s akkortól kezdve a m. tisztelt tagok rendelkezésére áll. Debreczen, 1902. április 9. A válaszmány.” Mint értesülünk, a megnyitáson a 39. gyalogezred zenekara is közre fog működni.

Babérkoszoru Dóczy Józsefnek.

A debreczeni nótafa, Dóczy József a mint arról már hírt adtunk, Kacziányi Gézanak a Népszínházban a közel napokban színre kerülő Rozsályi malom című népszínművéhez dalokat írta. Szépséges — szívből jövő magyar nóta ezek — s különösen emeli értéküket az, hogy először a nemzet családja Blaha Lujza fogja a színpadon énekelni. A neves dalszerző maga is jelen lesz az első előadáson, a mely alkalommal debreczeni-tisztelői hatalmas babérkoszorúval fogják meglepni. Méltó elismerés lesz ez Debreczen jeles daiköltőjének.

Újtás a pénztalványok kézbesítésénél.

A debreczeni postahivatal főnöksége életrevaló újítást hozott be a pénzes levelek és utalványok kézbesítése körül. Eddig az volt a szokás, hogy a pénzeslevélhordók a reggeli kézbesítést délelőtt 10 órakor felbeszakították, újra a postára mentek, ott átvették az időközben kiosztott utalványokat és úgy folytatták a kézbesítést. Most azonban ez a rendszer megváltozott. Azok a pénzes levélhordók, akik reggel kiindulnak, nem mennek vissza a postára, hanem addig kézbesítenek, míg az utalványokat a városban teljesen kézbesítik. Délelőtt 10 órakor azonban másik csoport indul ki és az időközben érkező utalványokat folytatólagoosan azok kézbesítik.

Vármegyei pénztárak államosítása.

Hajdúvármegyéhez ma érkezett meg, a belügyminiszteri rendelet, mely tudatja hogy állam 1903 januárjában a vármegyei pénztárakat (a házi- és gyampénztárt) állami kezelésbe veszi. E rendelet azt is tudatja egyttal, hogy a megyei számvevőséget a pénzügyigazgatósághoz, illetőleg az adóhivatalhoz osztja be és felhívja az alispánt, hogy a helyes megoldás létrejövetele érdekében már most folytatasson tárgyalást a pénzügyigazgatósággal.

Közvédők a kir. táblánál.

Május és június hónapokra a kir. ítélő táblánál a királyi védők névjegyzéke a következő: Május 1—7-ig Dr. Bacsó Dezső és dr. Bakonyi Samu. 8—15-ig dr. Benedek János, dr. Balázs Bertalan. 16—23-ig dr. Borsovay Jenő és dr. Dávidházy Imre. 24—31-ig dr. Fejér Ferenc és dr. Freund Jenő. Június 1—7-ig dr. Hegedüs Jenő és Révy Nándor. 8—10-ig dr. Kardos Samu és dr. Kovács József. 16—23-ig Konrád Sámuel és dr. Körössy Kálmán. 24—30-ig dr. Kálmancshelyi József és dr. Király Péter debreczeni ügyvédek.

Fedák Sári menyasszony.

Egy fővárosi lap tegnapi számában — biztos forrásból — hírül hozza, hogy Fedák Sári, a Magyar Színház sokat emlegetett primadonnája, a közelben végleg megvált a színpad babéros deszkáiról s a tapsviharos zajos élet után csendes családi otthonba tér meg. Arról van ugyanis szó, hogy Fedák Sári jegyesévé lesz a magyar arisztokrácia egyik fiatal tagjának. E hírhez még hozzátehetjük, hogy művészi körökben és a színházi habituék előtt nem újdonság már a hir, de a nyilvánosságtól félve takargatták mindaddig. A fiatal mánás, aki nőül kéri a művésznőt: gróf Degenfeld Imre, az ismert sportman Hajdumegyei téglási nagybirtokos. Az eljegyzés a napokban megtörténik.

Országos vásár.

A debreczeni Szent György-papi országos vásár e hó 16-án veszi kezdetét és a következő sorrendben tartatik meg: Április 17. 18. 19. azaz hétfőn, kedden, és szerdán lesz a bőr, gyapju, méz, dió, toll iparezikkek 19. 20. csütörtökön és pénteken juhvásár. Április 21 és 22-én szombaton és vasárnap sertés vásár. Április 22 és 23-án vasárnap és hétfőn lóvásár. Április 23 és 24-én hétfőn és kedden baromvásár.

Debreczeni zenetanár külföldi sikere.

Brück Gyula, a debreczeni zenede tanára az elmúlt hónapokban külföldi körutat tett. Bejárta Németország nagyobb városait, ahol a legkivalóbb zenekapacitások előtt mutatta be zenemunkáit. A külföldi szaktekintélyek a legnagyobb elismeréssel halmozták el a fiatal debreczeni zenetanárt s műveit — számszerint vagy hatvanat a legelőkelőbb berlini és lipcsei kiadók vásárolták meg. Brück Gyula tanár a napokban érkezett haza Debreczenbe, a hol külföldi sikereitől ösztönözve még nagyobb ambícióval fog élni a zeneszerzés művészetének.

Ertesítés.

A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriumától vettük az alábbi közérdekű értesítést: A debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma tudomására juttatja ez ev. ref. egyház tagjainak, hogy az egyházi adó és közalapi illeték a folyó évre ki van vetve s az adókövetési munkálat az egyház számvevői hivatalában közszemlére ki van téve, hol az a hivatatos órák alatt ez évi április 10-ik napjától 18-ik napjának délután 5 órájáig bármikor megtekinthető. Ennek az adókövetési munkálatnak megtekintésére tehát azzal hívja fel az ev. ref. egyház tagjait, hogy aki az adókövetést helytelennek találja, vagy bármi okból helyesítésre vagy elengedésre vél jogot formálni: ez iránt az egyházi törvény 251 §-a értelmében a fentebb jelzett idő alatt az egyházi számvevőnél. Egyházter 17 sz., a hivatalos órák alatt akár szóval, akár írásban megteheti felszólamlását, mert későbbi felszólamlásnak hely nem adatik. Kelt Debreczenben az ev. ref. egyház presbyteriumának 1902. évi márc. 31-ik napján tartott gyűléséből.

Az agghonvédek közgyűlése.

A következő meghívó közzétételére kértünk fel: Meghívó. Az 1848-49-es honvédegyület választmánya által az évi április hó 13-án a Koronában tartandó közgyűlésre, d. u. 3 órára az érdekeltek meghivatnak. — Tárgy: 1. Elnök, alelnök s a többi tisztviselők megválasztása. 2. Esetleges értekezés a további teendőkről.

A művész tragédiája.

Nagyratörő fiatal talentum megdöbbentő sorsát tárja elő az a hivatalos irás, amit a nagyváradi kir. törvényszék adott közre. Egy szép jövőjű festőművész tragédiájáról beszélnek a rideg sorok. Kallós Ede margitai származású fiatal piktor hosszabb ideig tartózkodott külföldön, hol nagy mestereknek volt a tanítványa. A gondviselés mostoha volt iránta, s tanulmányai közben anyagi küzdelmekkel telt fiatal élete. Külföldi nagy folyóiratoknak rajzolgató, s bizony kevés volt a keresete arra, hogy nyomorúság nélkül élhessen. A sorssal való hasztalan csatázás kimerítette, s mikor hazáján kívül a legjelesebb, legkeresettebb illusztrátorok sorában emlegették, betegen meggyötörtten, az élet tusájában elfáradtan tért haza. Nagyfokú idegbantalmak gyötörték s tavaly — mint annak idején hírül adtuk — Budapesten a szágúldó villamos vonat elöl ragadtak el a szerencsétlen embert, aki hirtelen rohamában el akarta pusztítani az életét. Azóta az elő alottak szomorú birodalmának lakója, s onnan nem jött hír felőle még. Most hivatalos uton módon címebetegnek nyilvánították Kallós Edet, akinek sötét sorsáról a nagyváradi törvényszék ezt a hirdetményt adta ki:

3219/902. p. szám. Hirdetmény. A nagyváradi kir. törvényszék az 1377. XX. t. cz. 33. §-a értelmében köztudomásra hozza, miszerint Kallós Ede, margitai, illetőségű festőművész címebetegnek nyilvánítottatik es gondnokság alá helyezése elrendeltetett. Nagyvárad, 1902. március 5. Pallay Jenő, királyi törvényszéki bíró.

Egy debreczeni körözött elfogatása

Az aradi rendőrség ma újból elfogta, letartóztatta Varadi Lajos 32 éves debreczeni bakancsos, ki lopás miatt áll február óta körözés alatt. A váradi iparos szállóba ment, így vett a rendőrség tudomást róla. Persze letartóztatták s átadták az ügyésznek, mely a debreczeni törvényszékhez fogja kísértetni a tolvajt. Az aradi rendőrségnek a bejelentő hivatal teszi ezeket a jó szolgálatokat. Az itt rakásra elfogott körözött alakok végigjárták már az ország összes nagyobb városait s sehol nem tudták elfogni őket, az aradi rendőrség pedig a bejelentő hivatal segítségével könnyű szerrel fogdossa el őket.

Katonai áthelyezés.

A honvédelmi miniszter Hunyor László volt debreczeni honvédhadnagyot Eszékre helyezte át a horvát honvédséghez.

Köszönetnyilvánítás.

A debreczeni első takarékpénztár 15 koronát, az István-gozmalósi pedig 10 koronát kegyeskedtek a Debreczeni Munkás dal-egyletnek adományozni. Midőn ezt nyilvánosságra hoztuk, egyszersmind hálás köszönetünket nyilvánítjuk a Tekintetes Igazgatóságoknak, hogy egyletünk törekvéseit anyagilag is előmozdítani kegyeskedtek. Debreczen, 1902. ápril 10. Privitzer József egyl. pénztáros. Horvay Lajos egyl. elnök.

Rablógyilkosság Gyöngyösön.

Rómes rablógyilkosság történt tegnap Gyöngyösön. Braun Sándor esongrádi keres-

kedő üzleti ügyekben járt a városban. Dolgait elvégezve, tegnap akart hazautazni családjához. Hajnalban gyalog indult ki a vasuti állomáshoz. Egy óra mulva eszméletlenül, vérbe fagyva találták meg az uton. A rendőrség rögtön megindította a vizsgálatot. Braun valószínűleg többen megtámadták és revolverrel hasba lötték. A golyó rögtön leterítette a szerencsétlen embert, akit a rablók ezután félrevonszoltak az utból és kirabolták. A sebesült mellett egy revolvert találtak. A rendőrség kutat a tettesek után.

Regény az életből.

Számár az a regényíró, ki az érdekes fordulatokért, izgalmak és point ekért a fantáziát expedícióra küldi. Nezen szét a napi életben, mely ugy egészében szürkének látszik s észreveszi, sok benne az érdekes szín, ha szálait bontogatja. Kell e szebb fejezet, mint az, mely — mint a regébb keletű regényekben olvasnók — 190 . . . év tavaszán, egy bolondul változékony napon, D . . . vidéki városban történt. Mi azonban nem vagyunk ilyen regébb keletű titkolódzók s megmondjuk, hogy az a változékony nap április 9-ike volt, tegnap s a szobán forgó vidéki város pedig Debreczen. A színhely és dátum megjelenne, Mosttérünk át az időre. Mint említettük, az idő bolondul változékony volt. Reggel beborult, majd kiderült, s nevetett, mint a tavaszi szerelmek. Ebben a staffazsban megjelent a hősnő, ki foglalkozására nézve színésznő. A vasut berobogott vele s mikor leszállott, történetesen derült volt az idő. De ő nem látta ezt, neki felhős feketén borongott az ég, felhők ültek a szíven s záporosan omlott a köny szeméből. De hogy is ne. Itt fekszik egy ember, aki talán meg is fog halni s akárhogy is igyekszik elnyomni szíve vadoló szavát, erzi, neki is része van abban, hogy az az ember most a halállal küzd. Pedig szerette. De talán éppen ez volt a baj . . . Ilyen gondolatokkal sietett oda, hol az ő hőse fékdült nagy hetegen. Oda ért. Be akart menni hozzá, hogy leboruljon . . . Ez az izgalmas, de miadensetre szép jelenet azonban nem következett be. A hősnőt eltiltották hősétől: nem bocsátották be. Végre — sok könyörgés után megengedtek neki annyit hogy az ablakon benézhesen a betegszobába. Mikor így megpillantotta a párnán nyugvó sápadt arcot, elájult. Az előbb még a napfényes április halálosan szomorú, októberi hangulatot öltött magára . . . Na, Ez nem tartozik a regényhez, csupán a történeti háttér kedvéért mondjuk el, hogy a fenti kísássonny a regényjezetet slafrokon játszotta végig. Abban szökött meg hogy a beteget lathassa.

Asszony-ruhába öltözött rablógyilkos.

Veszedelemes kalandja volt a minap, mint Dobokáról jelentik, Apahida közelében egy oláh papnak, aki kocsmáigyekezett Kolozsvár felé. Utközben felkérérdkedett hozzájuk egy vén asszony. A pap készséggel tett eleget kérésének és a kocsi hátsó ülésén adott neki helyet. Egyszerre csak elköhinti magát a vén asszony, a papnak feltűnik a férfias hang és hirtelen hátra fordul. Mire visszafordult, már egy revolver volt mellének szegezve. A pap megragadta és dulakodás közben kirántotta a vén asszony kezéből és az utszélére dobta. Erre aztán a

vén asszony egy kést rántott ki, melyet a papba akarta döfni, de a pap azt idejekorán megragadva, hegyével a vén asszony felé fordította. Eközben az elsült revolvertől megijedt lovak vágatva rohantak. Egy helyt a szekér nagyot zökkenvén a pap elvesztette egyensúlyát és egész súlyával a vén asszonyra esett, úgy hogy a feléfordított kés belément a megtámadóba s azt rögtön megölte. A holttestet pokrócczal betakarták és a kolozsvári rendőrségre hajtattott, hol megvizsgálván a tetemet kitűnt, hogy az illető leborotválkozott és fekete uri ruhába öltözött férfi s a női ruha csak álruha volt. Mikor a városba hajtattott, a vámnál két uri ruházatu ember kerdezősködött az asszony után; ezeket kerestette is a rendőrség, az illetők azonban nyomtalanul eltűntek. A pap kalandját összefüggésbe hozzák azzal a híresztelessel, hogy Erdélyben egy rablóbanda alakult, mely céljául tűzte ki a nagyszabeni Albina-bank kirablását. Azt hiszik, hogy az álruhás rabló és az utána tudakozódó két ember szintén ehhez a bandához tartoztak.

A zenede hangversenye.

A zenede alsó és középosztályu növendékei haladásának bemutatása végett folyó 1902. évi ápril hó 13-án, vasárnap hangverseny-matineet rendez. A hangverseny műsora a következő: Hoffmann K. Rózsabimbó. Zongorán 4 kézre. Előadják: Jánosy Margit és Csáthy Ilona. Tanár: Pavelko Jolán. Ehrhard A. 38. mű. Sicilienne. Előadja: H. Nagy Jenő. Tanár: Fűredi József. Brück Gy. 14. mű. Mazurka. Előadja: Darvas Alice. Tanár: Brück Gyula. Otto Gy. 108. mű. Vidámság. Zongorán 4 kézre. Előadják Donogán Klára és Katicza. Tanár: Pavelko Jolán. Chopin Fr. 69. mű. 2 sz. Kerüggő. Előadja Rózsa Ilona. Tanár Brück Gyula. Verdi Singelee, 127. mű. Aband Aida dalmüből. Előadja Péntes Gyula. Tanár Fűredi József. Grieg E. 46. mű. Peer Gynt—Suiteből Zongorán 4 kézre. Előadják: Zádor Margit és Suchán Bella. Tanár Pavelko Jolán. Mozart W. A. Es dur Symphonia Menuetfe. Két zongorára 4 kézre atirta: Gobbaerts. Előadják: Eggmann Margit és Simonfy Lóna. Tanár W. Domanczyky M. Verdi Singelee, 107. mű. Aband a Traviatta dalmüből. Előadja: Podolsky Margit. Tanár Furdy J. Székely I. VI magyar rhapsodia. Előadja: Harsányi Kálmán. Tanár: Hites Lajos. Schubert F. Száraz virágok. Mihalovich Ö. Ereszkedik le a felhő. Énekl: Kelemen Mariska. Tanár: Özv. Zvuszka Ferenczné. Haydn J. Andante con variazioni. F. moll. Előadja: Szarukány Klára. Tanár: Hites Lajos. Dancsa K. 100. mű. Románcz és mazurka. Előadja: Papp Mariska. Tanár: Fűredi József. Erkel F. Hunyady László dalmü hattudala. Előadja Grünvald Alice. Tanár Hites Lajos. Brück Gy. 13. mű. Magyar táncok. Előadják Darvas Alice és Róza Ilonka. Tanár Brück Gyula. Az ének s hegedű számokat zongorán kíséri: Fried Gizella, Szathmári Erzsébet, Weisz Ella. A műsor egyes számainak előadása alatt az ajtók zárva tartatnak. Kezdeté délelőtt 11 órakor pontban.

Érettségi vizsgálatok az ev. ref. főgymnasiunban.

Vettük a következő hivatalos értesítést. A debreczeni ev. ref. főgymnasiunban a

Üzlet átvétel.

Van szerencsém tudatni, hogy a Békés Emil ur előnyösen ismert fűszer és csémege üzletét Piacz utca 70. sz. alatt átvettem és azt az ismert szolid elvek szerint saját bejegyzett cégem alatt fogom vezetni. A közelgő husvét ünnepekre ajánlok saját felügyeletem alatt lévő mindenféle fűszerárakat — továbbá

כשר של פסח

Husvétii bort és szilvóriumot.

Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlvá, vagyok teljes tisztelettel **KRAUSZ J. BERNÁT.**

előző iskolai évben az érettségi vizsgálatok határideje a következő: 1. május 6-7-én a VIII. osztály magánvizsgálata, május 10-én a VIII. osztály osztályvizsgálata. 2. május 12-16. napjain érettségi írásbeli vizsgálatok; 3. június 22-28. napjain szóbeli érettségi vizsgálatok. Jelentkezni kell 1. a magánvizsgálatra május 4-én déli 12 óráig; 2. az érettségi vizsgálatra május 11-én déli 12 óráig. Debreczen, 1902. április hó 9-én. Az ev. ref. főgymnasium igazgatósága.

Az iparoségedek tanfolyama.

Az iparoségedek tanfolyamának felügyelő bizottsága f. é. ápril 7-én tartott tanácskozásában elhatározta, hogy a tanfolyamot ápril. hó 13-án vasárnapon déli 12 órakor zárja be. A bezárást vasárnapon délelőtt 8-12 óra közt vizsgálja előzi meg az állami főreáliskola első emeleti rajztermében. Ugyanezen napon 10-12 óra közt lehet megtekinteni a tanfolyam látogatói által készített szakrajzokat a reáliskola második emeleti rajztermében. A vizsgálat, részint az általános, közismereti tárgyakra (szám-tan, mertan, ügyiratok kiállítás, és a műhelyi könyvezetős elemek), részint a rajzokkal kapcsolatoskn közötti szakism retekre terjed ki. Ugy a vizsgálatra, valamint a tanfolyamnak ünnepélyes, habár egyébként egyszerű bezárására, az érdeklődőket, különösen az iparos közönséget a felügyelő bizottság határozatából, meghívja a tanfolyam igazgatósága.

Egy bravúros katonatiszt halála.

Meszererü katonatiszt halt meg kedden Nagyváradon: baldensteini Kämpf Róbert, a 37. gyalogezred századosa. Vakmerőséggel határos tetteiről valóságos legendákat beszélnek bajtársai. Többek közt mondják, hogy egyszer Granczy vezérőrnagy inspecziát Nagyváradon. A vizsgálat befejezése után a tábornok a tiszti kaszinó épülete előtt beszélgetett a tisztekkel. Kämpf százados az I. emeleti erkélyen állott szivarozva. A tábornok szivarra akart gyujtani és tüzet kért a körülállókól. Gyujtó mounban nem volt kéznél, sem égő szivar. A százados látva a tisztek zavarát, gondolkodás nélkül leugrott az erkélyről és odanyujtotta égő szivarját a tábornoknak. Máskor fogadásból lóháton a vonat előtt lovagolt Komédiába. Egyszer meg, ugyanezen Nagyváradról Debreczenbe futott át három és fél óra alatt. Kämpfről mesélik azt is, hogy emeleten lakó ismerőseinél lóháton vizitelt. Utolsó hírbedtte vált bravurja az volt, mikor a Körös vashídjáról leugrott 12 ölnyi mélységbe a befagyott folyó jegére. Ekkor mind a két lába eltört. Folyógyujlása után Boszniába helyezték át. Onnan visszatérve Nagyváradra került, ahol most, alig 37 éves korában meghalt. A részvét bajtársai közt és város szeretői általános.

Magyar hadkötelesek Amerikában.

A veszteség, mely az országot a kivan dorlással éri, rendszerint kitünik a felvidéken jóformán minden sorozáson. Most Igló-ról jön a híre, hogy milyen elszomorító eredménnyel végződött a sorozás. Összesen 559 hadkötelest hívtak be sorozásra, de csak 180 jelent meg a többi, összesen 379, mind ki-

vándorolt Amerikába. A 180 legény közül is mindössze 47-et soroztak be.

Megfőtt munkás.

Bártfáról írják, hogy Bednár Mihály szeszgyári munkás Ikovits Mór szedikerti szeszgyárának pálinkafőző üstjébe esett s a szerencsétlen a szó teljes értelmében megfőtt.

Várfogságra ítelt katonakinzó.

Nagyváradról írják: Perf Florian román ajku honvéd köztívész pár hónappal ezelőtt meghalt. Amikor haldokolva a kórházba vitték, elpanaszolta, hogy szakaszvezetője Magyar György kinezta halálra. Halála után felbonczolták s vallomása igaznak bizonyult. Teste tele volt a szörnyű kínzások nyomai-val Magyar György felett most hirdették ki a hadbíróság ítéletét, amely négy évi várfogságra ítelt. Nagyon enyhének találjuk ezt a büntetést. Az a hóhéer legalább is 20 esztendőit érdemelt volna azért a szegény román életeért.

Tilos a nevetés.

Egyik bécsi kávéháznak néhány nap óta érdekes vendége van. Az illető egy fiatal ember, a ki halálos retteggel kerüli az élezlapokat. Ha a Fligende Blättert meglátja valamelyik vendeg kezébe felrefordítja tekintetét s remülten menekül más asztalhoz, mentől tavolabb a rettegett élezlaptól. Epen így tesz, ha valaki anekdotába kezd belé. Bizalmasabb barátai annyira figyelme-szek hozzá, hogy a beavatlanokat azonnal megintik, ha élezlődni akarnak.

— Pszt! az istenért! Csak semmi viczezelődés! A mi barátunknak nem szabad nevetni.

— Nem értem. Hát miért nem szabad neki nevetni?

— Hiszen láthatja, hogy a feje össze van kötözve. Tegnapielőtt kardpárbaja volt s megvagták a száját. Az orvos ugyan összevarta, de a legkisebb nevetés pokoli fájdalmat okoz neki s az a veszély fenyegeti, hogy a varrás felbomlik. Epen így van az élezéssel is. Ö . . .

A beszélő meggondolatlanul valami tréfás megjegyzést akart kiejteni, mire a be kötözött fejű ember remülten rohant a kávéház sarkába.

Ott azonban véletlenül a tükörben meglátott egy komikus alakot. Hirtelen behunyta a szemét s kiabálni kezdett:

— Pinczer a kalapot!

A boldogtalan ember a tükörben saját összekötözött fejét látta meg.

Babona.

Karánsebesről egy olyan eset hírét jelentik, a mely megdöbbentően sötét képét mutatja a nép tudatlanságának. A napokban ugyanis föléstak Popovics Sándor nemrég elhunyt falusi jegyző sírját, kifeszítették a koporsót s a holttest szívet keresztül döfték. A kegyeletsejto borzaimas cselekedetet a halottnak volt ellenségei követték el babonából, nehogy Popovics, holtá után mint vampir följárjon sírjából. A tetteseket nyomozzák.

Sztrájk Hódmezővásárhelyen.

Hódmezővásárhely-ről jelentik: Az ács-és kőműveségedek kimondották az általános sztrájkot és naponta tüntető körmeneteket rendeznek.

— A mesterekkel folytatott egyezségi tárgyalásnak, melyen Lukács György főispá és Szalay főkapitány is jelen voltak, nem volt eredménye, mert sem a mesterek, sem a segédek nem hajlandók engedni követeléseikből. Az építkezés szünetel. Rendzavarás eddig nem történt. Tegnáp este beszüntette a munkát a vásárhely-makó szentmiklósi vasut ezer munkása is, mert a vállalkozó munkabéreivel nincsen megelégedve.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Pénteken, „C” bérletben: A pajkos diákok Operette 2 felvonásban. Ezt követi: A pillangó kisasszony. Dráma 2 felvonásban. Szombaton, „A” bérletben: A modell. Operette 3 felvonásban.

Primadonnáválság a debreczeni színházban.

A debreczeni színházat ez ideig megkímélte a primadonnáválság, de ma már itt is kitört. A válság szereplője Kállay Lujza szerepkörére szerződött enekesnő, Szirmai Olga. Az igazgató és primadonna között nézeteltérések merültek fel. Szirmai Olgának ma kellett volna fellépni a „Kis Szökevény”-ben, de ez a felépés nemcsak hogy elmarad, de Szirmai már nem is tagja Komjáthy társulatának, a szerződést kölcsönösen felbontották. A válság okát s előzményeit egyik reggeli lapársunk így adja elő:

Komjáthy mindenáron felakarta lép-tetni primadonnáját, de a primadonna egymásután utasította vissza a hozzáküldött szerepeket. Katalin czárnőt nem akarta eljátszani, mert az magas énekpartie. A kornevillei harangok Germáinjét dettó e miatt küldte vissza. Erre különben azt is megjegyezte, hogy nem elég halas szerep. Vegre hosszas huzavona után megállapodtak, hogy ma, esztörtökön mutatkozik be a Kis szökevény Carmenezitájában. A színpadon aztán folyt is a próba Makray rendező vezetésével a Kis szökevényből. Tegnáp a Pajkos diákok szereposztására kerülvén a sor, az igazgatóság Szirmai Olgára egy nadrágszerepet osztott. Valamelyik diákot kellett volna eljátszani az egy felvonásos operetiben. Szirmai Olga amint megkapta a szerepet, levelet írt Komjáthyhoz, amelyben határozottan kijelentette, hogy a nadrágszerepet nem játszik, az előadásban részt nem vesz. A dilemma elé állított igazgató udvarias levélben válaszolt Szirmai Olgának s kijelentette, hogy abban az esetben, ha a rá osztott szerepet nem játszaná el, nem tekint társulati tagnak. Szirmai Olga a levél után felkereste Komjáthyt s megkérdezte, ragaszkodik-e ultimatumához?

— Ha a kisasszony eljása a kiosztott szerepet, nem ragaszkodom kijelentésemhez. De ha szerződésével ellentétben engem zavarba és kellemetlen helyzetbe hoz, nincs több mondanivalóm.

Ez volt Komjáthy válasza. És mert Szirmai Olga újból kijelentette, hogy a Pajkos diákok nadrág szerepét nem játsza el — a szerződés ilyenformán felbomlott. Szirmai Olga a társulat kötelekéből kilépett. Szerepét ma este Bárdos Irma veszi át, a ki különben már játszotta is a debreczeni színpadon Carmenezitát.

Komjáthy Szirmai Olga helyett már

Darvas Testvérek

dusan felszerelt női és gyermek felöltő áruházában Debreczen, főtér. Hungaria kávéház mellett. Ujdonságok női és gyermek felöltőkben, nap-és esernyőkben, blousok, övök és nyakdiszkek nagyválasztékban

feltűnő olcsó árak mellett beszerezhetők.

a tegnapi nap folyamán szerződtette K. Tarnay Ilonát.

B. Ruzsinszky Ilona Pécssett.

A „Fünfkirchner Zeitung“ pécsi lap közli:

„Természetesen Ruzsinszky Ilona, az új koloraturprimadonna kötötte le nagy fokban a közönség figyelmét, mint a Czigánybáró Szaffije. Nem csoda, mert a művésznő első fellépte előtt olyan hírek keltek szárnyra, amelyek a közönség igényeit szerfölött felcsigázták. És Ruzsinszky asszony nemesak megfelelt e felesigazott igényeknek, hanem jóval felül is mutta azokat. Tényleg elsőrendű csillag. Impozáns megjelenése, gyönyörű, szép aranyzőke haja, kedves, kifejező szemei első látásra meggyerik a közönséget. Elfojtott lélekzettel hallgatta meg a közönség, amikor Szaffi cigánydalát énekelni kezdte. Már a belepője meggyőzte a közönséget, hogy az énekesnő művészi kvalitásai elsőrendűek. Rendkívül erős terjedelmes szopránhangja úgy cseng, mint a nemes fém, kristálytisztá, s ámbár dramatikus és tömör, ez a valósággal tüneményes hang telve van szívetindító melegséggel, továbbá olvadozó légyságu s megható gyöngéd érzésű. Ezekről eltekintve, Ruzsinszky kitűnően iskolázott, tökéletes énekesnő, aki bőszeges hanganyagának minden fényoldalait művészi érzékkel és izléssel aknázza ki. Sikere tüneményes volt. Az elementáris erővel kitűró tapsviharak perczeig harsogták be a házat, eladdig, míg a láthatólag erősen meghatót művésznő a cigánydalt nem ismételte. Később is, különösen az első felvonás finálejában falrengető hatással zugta be kolozsali hangja a színházat. A második felvonás szerelmi duójában rendkívül finom pianójával újra fényes bizonyitekokat szolgáltatott alapos és előkelő enektudásáról.“

Helyi piaci árak.

— A vasárfelügyelőség jelentése. —

Az 1902. ápril 7—8-án megtartott heti vásárok árai:

	kor. fill.	kor. fill.
Buza	18.—	17.80
Kétszeres	15.—	14.80
Rozs	13.80	13.60
Árpa	11.—	10.80
Zab	14.40	14.20
Tengeri	9.80	9.60
Köles	9.—	8.80
100 kg.	kor. fill.	kor. fill.
Szalonna sós	98.—	96.—
„ új	—	—
Haj	96.—	—
Zsir	116.—	120.—
Kih. sertés	82.—	84.—
Sertoshus	—	—
Széna 100 kg.	5.60	4.—
„ II. rendű	5.—	4.60
Ló felhajtató	—	965 darab
Elkelt	—	604
Szarvasmarha felh.	—	1031
Elkelt	—	685
Sertés felhajtató	—	1350
Elkelt	—	988

Zászló az amerikai magyarságnak.

Az „Országos Nemzeti Szövetség“ nemes ezüld eszmét pendített meg. Zászlót akar küldeni Amerikába szakadt honfitársainknak, hogy a díszes zászló szent színei alatt ápolják a magyarok összetartozandóságának magasztos eszméjét. Hadd lássák az amerikai magyarok, hogy a haza — a melyben a költő igéje szerint élne és halna — a melynek a magyaroknak — nem feleli el őket, hanem jogot formál arra, hogy a tengeren túl is fainak a nemzet hűségese tagjainak nevezhesse. Ez a zászló, a mely évről-évre egyik egyesület kezéből a másikba vándorolva, végig fogja járni az amerikai magyarságot, egyben meg is fogja szilardítani a keblünköt elszakadt magyarság fajszeretét és hűségét a régibb hazához.

E zászló szimbolum lesz, szimboluma a magyarság izzó hazaszeretetének és fajszeretetének. A kiben a régibb hazához való tartozóság sejtelve még él a kinek szívében a hazaszeretet egy szikrája lüktet, a szent lobogó lengésére feléled egykedvű tespedéséből s újra öntudatos, fajára büszke, nemzetéért rajongó, hazáját szerető magyar lesz.

Itt adjuk az „Országos Nemzeti Szövetség“ zászló-bizottságának felhívását.

Felhívás az amerikai magyarságnak küldendő dísz-zászló ügyében.

Hazánkfainak Amerikába való kiözönlése immár hasonlatos egy rengeteg folyóhoz. E folyó hullámai — fájdalom — nemzetünk vért hőmpölygetik az idegenségbe.

Arra sincsen a megretent társadalomnak ereje, hogy e folyamat rohamosan továbbfolyásában megállítsa; annál kevésbé van arra, hogy egy ellenáramlatot indítson meg és kiszakadt vereinket visszatérítse a tengerentúli országokból a hazába.

Az „Országos Nemzeti Szövetség“ e szomorú körülmények közt arra vetette a szemét, nem lehetne-e módot találni arra, hogy nemzetünk kivándorolt, de lelkében tőlünk még el nem szakadt tagjait erkölcsileg vissza- és szorosabban hozzá kapcsolja az anyatesthez, a magyar nemzethez.

E végből, Amerikában élő barátainkkal is érintkezve, egy díszes nemzeti zászló alakítását határozta el Szövetségünk az amerikai magyarok számára, a kik velünk együtt e szent színekben, e dicsőséges lobogóban minden magyarok összetartozandóságának jelvényét kezükben, érzetét, a zászló árnyékában, szívükben őrznek.

E zászló mint intézmény fog Amerikában fundáltatni és ünnepi alkalmakon magyar községek, egyesületek, intézmények között évente kézzel kézre vándorolni, hogy hirdesse nekik a hazát, a hazaszeretetet, az otthon valók emlékét, a magyar hűséget, hazát és honszerelmet.

Az „Országos Nemzeti Szövetség“ e zászló létesítéséért a magyar közönséghez fordul — s kéri mindazokat a hazafiakat, akik érzik, hogy a nemzet vére ömlik ki

tápláló ereiből mindenik magyarral, a kinek hazáját elhagyja. — vegyének részt adományukkal a zászló alapításában.

Minden adományt hálával fogad az „Országos Nemzeti Szövetség“ s hírlapilag nyugtáz; Szövetségünk tagjait pedig különösen felkéri e nemes ügy fekarolására, hogy magyar hármasszínünk gyönyörű harmoniája hova-hamarább diadallal lobogjon amerikai testvéreink táborában.

A szent ezüld szóló adományokat szerkesztőségünk is elfogadja.

Mauk József

férfi szabó üzlete

Debreczen, főtér 12. (Stenczinger ház)

Tudatja a mélyen tisztelt vevőit, ugyszintén a n. é. közönséget, hogy a

tavaszi újdonságok hazai, angol és francia szövetekben megérkeztek.

Ajánlja magát a legújabb divatu öltönyök, valamint e szakmába vágó ruhák elkészítésére

szolid árak és pontos kiszolgálás mellett.

כשר של פמה

A közelgő

izr. husvéti ünnepekre

Üveg-, porcellán-, zománczott edényeket és mindenféle evőeszközöket

ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

Debreczen, Piacz-utca 57 sz.

Videki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesítettek.

A legbiztosabb

és évek hosszú sora óta legjobban bevált

Gazdasági magvak

Konyhakerti magvak

Valódi erfurti virágmagvak

Kontsek Géza

előbb Gaszner Károly

magkereskedésében, Kossuth utca 7.

kaphatók.

Magánfogyasztóknak és viszontelárusítóknak jelentékeny kedvezmény.

Nagy, képes árjegyzék ingyen.

Halmágyi Sámuel

Dus választék! Rendkívüli olcsó árak mellett!

női felöltő áruházába megérkeztek a legújabb tavaszi FELÖLTŐK.

Nagy, képes árjegyzék ingyen.

Szent-Anna utca 48.
6 szoba előszobával, mellékhelyiségekkel május 1 től kiadó.

Tisztelt ügyfeleimnek

b. tudomására hozom, hogy 1895. év óta fennálló törvényszéki 94592 sz. a. bejegyzett hitelszerző irodámat mint eddig is, minden előleges költség mellőzése mellett Budapest, Luther-u. 1 a. sz. alá helyezem át. Úgy külföldi, mint belöldi előkelő összeköttetésemnél fogva kieszközölhetek kölcsönt I. s helyre 4 %, II. helyre 5 1/2 % mellett. Pénzügyintézeteknek igen kedvező feltételek mellett szerezhetek visszleszámlási hitelt. Válaszbélyeg melléklendő. **W e i s z Mihály** Budapest, Luther-u. 1/a.

1 db. alföldi takarékpénztári részvény eladó Stessel Gyulánál Kismartonban, Sopronmegye.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajdusági pedrő” használata által. Egy doboz 40 fl. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárban, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H. Szoboszlón.

Vasredőnyös vasbetétes üvegajtó, üzlet vagy koresmának alkalmas teljes felszereléssel együtt olcsón eladó Péterfia tér 2 sz.

Műszaki rajzoló mindenemű rajzok és tervezetek másolását, tervek készítését, földméréseket elvállal F. I. Homokkert 121.

A legújabb

női ruhaszövetek, delain, batist, zephir és mindenféle mosóruha kelmeék óriási választékban raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utóadai cégnél Kistemplom bazár.

A margittai (Biharmegye) országos vásár a következő napokon tartatik meg:
április 23 és 24-én **baromvásár**, április 25-én **kirakodó vásár.**

Id. Szoták József
vásárbérlő.

Eladó

a Hatvan utcai kertben I. járás **48 sz. szőlő 896 □ öl — jó pajtával.**

Kétszer lehuzott múlt évi **kerti bor.** Értekezhetni:

az **I. ker. kapitányságnál a tulajdonossal.**

Csorda föld.

A Waggongyár háta megett levő **Nadályos** nevű csordajárás földemre úgy mint eddig, most is megkezdődik Szent-György napján a kihajtás. Hol is fejős teheneken kívül rugott borjuk és meddő tehenek egész nyári kintlétele elfogadtatnak.

Előjegyzések mától kezdve lakáson, Teleki utca 5 sz. eszközölhetők.

Ungvári Andor.

Hallatlan

olcsó árban kapható **egy teljes férfi öltönyre**

való ruhaszövet bármily színben, a tavaszi és nyári időnyre 3 méter

2 forint 75 krért.

A vállalat készpénzfizetés mellett összevásárolja a posztgyárosoktól a visszamaradt árukat és így ily hallatlan olcsó árban bocsátja eladásra. Nincs tehát semmi félrevezetés benne, hogy ily mesés olcsó árban kaphatók e ruhaszövetek, melyeknek minden darabja válogatott minőségű, divatos mintájú és megéri a vételár kétszeresét.

Megrendeléseket csak utánvét mellett eszközölünk.

A nagy forgalom miatt s tekintetbe véve a rendkívül olcsó árukat, mintákat nem küldünk. Vidéki megrendeléseknél a szín megjelölése elengedő.

Központi ruhaszövet kivitelű vállalat.

BUDAPESTEN V. Ferencz-József tér.

Lánczos eke taligával 22 frt.

A legjobb

vetőgépek,

a legjobb valódi

amerikai kapák, szénagyűjtők, kukorica morzsolók

és mindenféle

gazdasági gépek

olcsó árban előnyös fizetési feltételek mellett Piacz-u. 26. a nagy trafik udvarban.

Mindenféle **gazdasági eszközök** kijavitása, különösen **vetőgépek** átalakítása olcsó ár mellett készíttetik.

Átköltözés miatt ugyanott bámulatos olcsón eladó többféle **lakatos és kovács szerszám,** kútfúrashoz való **eszközök, vasajtók, pléhezett ajtók** különféle nagyságban minden elogadható árért.

Lánczos eke taligával 22 frt.

Antal Vincze

férfi szabó üzlete

Debreczen, Simonffy utca 1. sz.

Van szerencsém az igen tisztelt megrendelőim és a nagyközönség becses figyelmét felhívni, hogy úgy a **tavaszi mint nyári**

szövedeim

a legszebb kivitelben és nagy választékban **megérkeztek,** azokat **igen szolid árban** a legújabb divat szerint készítem. **Magyar ruhák bármily kivitelben.** — A midőn ezeket nagybecsű tudomására hozni szerencsém van, **szövedetm megtekintését** szives figyelmökbe ajánlva vagyok kiváló tisztelettel

Antal Vincze férfi szabó.

Legolcsóbb

bevásárlási forrása a

vasáru

és **konyhafelszerelési cikkeknek.**

Nánássy Lajos

vasüzlete, főtér. Keresk. és Iparkamara épület 69 szám.

Ahol a tisztviselők, tanárok és vasutasok % engedményben részesülnek. — Kereskedők, iparosok és földbirtokosok részére a **legolcsóbb** napi folyó árakat számítom.

Tavaszi újdonságok.

Remek választékban megérkeztek

Tavaszi kabátok, Angol Gallérok
Félpaletok, Leánykabátkák,
Diszitett női kalapok, Selyem Blousok,
Napernyők, Gyermekekruhák



RÓZSA LAJOS megnagyobbított női felöltő áruházában.

Minden darabon a legolcsóbb szabott ár van feltüntetve. Tulfizetés ki van zárva.

Megérkeztek

a legszebb tavaszi ujdonságok

női divatszövetekben

Bluz selymekben, Tennis, Chiné és De laine szövetekben, napernyőkben

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen Rózsater.

Premier kerékpár 1902.

Legidősebb és kipróbáltabb jelű.

Modern finom kiállítás.

Katalogus ingyen.

Katalogus ingyen.

Premier-Werke, Eger (Csehország.)

Boros testvérek

nőidivatáru háza

értesíti a t. hölgyközönséget, hogy rakatárát a legremekőbb

ujdonságokkal

látta el a tavaszi idényre. Régibb árak mélyen leszállított árban.

Honi gyártmány.

Saját műhelyben készült, legújabb divatu izléses kivitelű

czilinderek

3 fttól feljebb. Nálán vásárolt czilinderek vasalását mindenkor díjmentesen eszközölöm.

Kemény és puha kalapok

tisztítását és átalakítását jutányosan teljesítem. kalapos mester Debreczen, Piacz utca 42. [Biedermann ház.]

ZACHAR S.

Adler és Mezey

üveg és porcellán üzletében

a közelgő izraelita **húsvét** ünnepekre — mindkét hitközség által engedélyezett s **lebélyegezett** fehér és színes porcellán árukat כשר של פסח — üzlethelyiség változtatás miatt — mérsékelten **leszállított** árakban árusítjuk el.

Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét még **függőlámpa, kerti golyó, képeretozés** és az általunk képviselt **fénykép nagytárasunkra** valamint dusan felszerelt **dizmáru** raktárunkra.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérjük

kitünő tisztelettel

ADLER és MEZEY.

a Bika szálloda épületében.

Egyedül valódi angol

THIERRY'S BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.



Allein dealer Balsam
aus der Schutzengel-Apoth. in
Prag.
A. Thierry in Prag, C.

E balzsam helyőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyes a tudónek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógy a legrégebb bajokból is. 2. Kitünő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a több torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor, szélgyöcsöt s a tágrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógy a Hämorrhoidákból, szeliden mozditja elő a székélést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felület-főgést, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és beibajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs. égési sebek, fagyos tagoknál, ruh és kiütéseknél, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyazzunk a **mellékelt** zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban órakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására francs rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetük. Szétküldés előfizetés vagy összeg utóvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek, amely gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia** kenőcsöt használják, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utóérhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg szálka, homok, tövis, serót stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbnukulus s ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábna járás közben történt kisebélése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzuga stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással, postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Termédek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve. Éme két gyógyhálásában utóérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül tégibb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétkibídheto. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bionyos, hogy az én kitünő szerem ott ajánlatos egyenesen tölem hozatni. Cím **Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn**

Főraktár: Budapest Török József, Agramban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Csipke függönyök
tisztítása
a szőlek elrongálása nélkül.

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
kelmefestő és vegytisztító intézetében eszközöltetik.

Debreczen
Széchényi utca 42 sz.
Üzlethelyiség az utcára.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.